

KLASA: 001-01/24-01/2

URBROJ: 115-01-24-1

U Zagrebu, 20. prosinca 2024.

Hrvatski audiovizualni centar

Godišnji program rada i razvoja Centra za 2025. godinu

Uvod

Hrvatski audiovizualni centar osnovan je prema Zakonu o audiovizualnim djelatnostima s ciljem poticanja razvoja audiovizualnih djelatnosti i promicanja audiovizualnog stvaralaštva na nacionalnoj i međunarodnoj razini, očuvanja vrijednosti nacionalne kinematografije te potpore razvoju audiovizualnih djelatnosti, zaštite prava i interesa konzumenata, kao i stvaranja uvjeta za koprodukciju. Zakonom je uređena struktura Hrvatskog audiovizualnog centra, njegova tijela i njihova zaduženja te zadatci Centra.

Hrvatski audiovizualni centar vodi se i Zakonom o javnim ustanovama, Zakonom o državnim potporama te zakonima o državnom proračunu.

Godišnji program rada i razvoja Centra uključuje i Godišnji plan provedbe Nacionalnog programa koji donosi Hrvatsko audiovizualno vijeće, a temeljem Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva.

Hrvatski audiovizualni centar kao javna ustanova kojoj je osnivač Republika Hrvatska sustavno potiče audiovizualno stvaralaštvo, a tijela Centra su Upravni odbor, Ravnatelj i Hrvatsko audiovizualno vijeće.

Tijela HAVC-a

Hrvatski audiovizualni centar funkcionira s krnjim Upravnim odborom od 4 člana, nakon što je jedan od imenovanih članova razriješen na vlastiti zahtjev. Tijekom 2024. godine članica Upravnog odbora Dunja Roić, predstavnica djelatnika Centra, raskinula je radni odnos u HAVCu, te je izabrana nova predstavnica Ingrid Padjen Đurić.

Tijekom 2025. godine planira se raspisivanje poziva za člana Upravnog odbora iz redova audiovizualnih stručnjaka.

Članovima Hrvatskog audiovizualnog vijeća u 5. sazivu mandat traje do 9. listopada 2026. godine, a ravnatelju Hrvatskog audiovizualnog centra do 30. travnja 2027. godine.

Umjetničko vijeće

Članovi Umjetničkog vijeća imaju mandate po javnom pozivu, te će za mandate koji ističu u siječnju ravnatelj predložiti umjetničke savjetnike Hrvatskom audiovizualnom vijeću na imenovanje.

Pravno okruženje

Dana 31. listopada 2025. godine stupile su na snagu Izmjene i dopune Zakona o audiovizualnim djelatnostima. Izmjene se odnose na definiciju komplementarnih djelatnosti i proširenje opsega mogućih sporazuma koje će Hrvatski audiovizualni centar sada moći sklapati i za komplementarne djelatnosti. Dopuna se odnosi na uvođenje financijskog poticaja za razvoj i proizvodnju hrvatskih audiovizualnih djela producenata koji se smatraju neovisnim proizvođačima.

Nastavno na Izmjene i dopune Zakona o audiovizualnim djelatnostima koje su stupile na snagu 31. listopada 2024. godine, potrebno je donijeti Pravilnik o financijskom poticaju razvoja i proizvodnje hrvatskih audiovizualnih djela te izvršiti reviziju i izmjenu odredaba Pravilnika o postupku, kriterijima i rokovima za provedbu nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva (NN 95/2023). Odmah po stupanju na snagu citiranih pravilnika bit će potrebno izvršiti izmjenu Programa državne potpore za dodjelu sredstava za promicanje audiovizualnog stvaralaštva, audiovizualne kulture i očuvanja audiovizualne kulturne baštine te donijeti novi program državne potpore za financijsko poticanje razvoja i proizvodnje hrvatskih audiovizualnih djela.

Kako je novi Nacionalni program još u postupku usuglašavanja među tijelima državne uprave, Godišnji plan provedbe za 2025.-u godinu kojeg donosi Hrvatsko audiovizualno vijeće bit će donesen temeljem Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva 2017-2021, koji se sukladno Zakonu o audiovizualnim djelatnostima primjenjuje do stupanja na snagu novoga Nacionalnog programa.

Izmjena Zakona o audiovizualnim djelatnostima omogućuje restrukturiranje poziva za komplementarne djelatnosti, kako bi bolje pratio i realnu situaciju i potrebe korisnika. HAVC je već tijekom 2024. godine napravio analizu stanja te je započeo konzultacije s korisnicima o prijedlozima izmjena. Među ostalim, poseban se naglasak stavlja na aktivnosti i programe iz područja filmske pismenosti i razvoja publike te kinoprikazivaštvo, kao i razlika između festivala i manifestacija. Od 2023. godini među prihodima HAVC-a je i prihod od igara na sreću, koja su namijenjena programima i projektima organizacija civilnog društva upravo u komplementarnim djelatnostima, a koja kontinuirano rastu. Ta su sredstva nužno potrebna s obzirom na značajno povećanje broj prijave, ali i značajni porast troškova.

Nastojanja i djelovanja Hrvatskog audiovizualnog centra usmjerena su u povećanje ukupnog godišnjeg prihoda Hrvatskog audiovizualnog centra i naročito jačanja financijskog doprinosa za proizvodnju. U tom smislu nastavit će se s analizom izvješća obveznika doprinosa iz članka 25. Zakona o audiovizualnim djelatnostima (61/18, 114/22) te s poduzimanjem potrebnih pravnih radnji za osiguranje plaćanja dospjelih dugovanja predmetnih obveznika. Od početka 2024. usklađeno je knjiženje prihoda obveznika s pojedinima alinejama navedenog članka, radi boljeg praćenja prihoda. Nastavno na podatke prikupljene novim obrascem za izvješće o prihodima sukladno članku 25. Zakona o audiovizualnim djelatnostima, napravljena je revizija statusa obveznika, neki od obveznika su promijenili kategoriju za sve ili dio prihoda te su napravljeni obračuni. S nekim od obveznika se uskladilo tumačenje zakona te su korigirane obveze, dok je u nekim slučajevima očito da je potrebno izmijeniti izričaj u članku 25. Zakona o audiovizualnim djelatnostima. Također, predložit će se usklađivanje odredbe predmetnog zakonskog članka sa suvremenom tehnologijom i trendovima u filmskoj industriji. Dodatno, uskladit će se knjiženje prihoda obveznika s pojedinima alinejama navedenog članka, radi boljeg praćenja prihoda.

Planirana je revizija poslovnika o radu tijela HAVC-a (Upravni odbor, i Hrvatsko audiovizualno vijeće), Umjetničkog vijeća i Povjerenstva Centra za poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela imajući u vidu relevantnu zakonsku regulativu te modernizaciju poslovanja.

Nastavno na donošenje novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama i novim podzakonskim aktima koji će se donijeti temeljem predmetnog zakona i uredbi..... u 2024.oj godini napravljeni su dodaci ugovora svim djelatnicima. Slijedi donošenje novog Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada te će biti potrebno i revidirati ugovore o radu svih zaposlenika Hrvatskog audiovizualnog centra.

Programske djelatnosti

Izmjenama i dopunama Zakona o audiovizualnim djelatnostima omogućeno je promjena u kategorijama komplementarnih djelatnosti. U tom smislu se rade analize rezultata poziva za komplementarne djelatnosti u periodu zadnje tri godine, s ciljem unaprjeđivanja sustava odlučivanja i praćenja rezultata.

Također se uvodi i nova potpora: financijski poticaj za razvoj i proizvodnju hrvatskih audiovizualnih djela neovisnih proizvođača, što će zahtijevati detaljnu razradu procesa prijave i izvješćivanje te

zaduženje osobe ili osoba koje će se baviti provedbom dodjeljivanja potpore. Trenutno je zamišljeno da taj poziv bude dodijeljen Odjelu za poticaje, no napraviti će se dodatna evaluacija po raspisivanju procesa.

U tijeku je razrada i međunarodno predstavljanje prijedloga o financijskom doprinosu globalnih platformi za videoigre, čiji globalni prihodi kontinuirano rastu. Procjenjuje se da su u 2021. godini dosegli prihod od 180 milijardi dolara te na globalnoj razini čine najveći segment audiovizualnog sektora. U tom je smislu važno postići što bolju integraciju djelatnosti videoigara s ostatkom audiovizualnog sektora te potaknuti izgradnju i razvoj publike za videoigre u Hrvatskoj i izvan nje.

Na međunarodnom planu, Hrvatski audiovizualni centar će i dalje podržavati aktivnosti EFAD-a te predstavljati dogovorene stavove u ime svih 38 europskih filmskih centara. Naglasak će biti na poštivanju principa kulturne raznolikosti i očuvanju pozicije neovisne europske proizvodnje. Kontinuirane rasprave na međunarodnom nivou uključuju reviziju AVMS direktive, pitanje integriranja umjetne inteligencije uz transparentna pravila koja poštuju autorska i srodna prava, zaštitu geoblokiranja u dihotomiji između principa teritorijalnosti i jedinstvenog digitalnog tržišta. Kroz EFAD će se djelovati na osvještavanju Europske komisije o situaciji u kojoj su male zemlje u nezahvalnom položaju vezano uz provođenje AVMS direktive, kao i u potprogramu MEDIA koji svojim propozicijama velike zemlje stavlja u povlašteni položaj. Dodatno, zagovarat će se ograničenje stope poticaja stranim produkcijama koji u nekim zemljama doseže i razinu od 40%. Pojedine države podižu razinu stope poticaja kako bi bile konkurentnije u privlačenju velikih produkcije, no postoji bojazan da se dolazi do praga u kojem takvo povisivanje profitiraju velike strane produkcije.

Hrvatska aktivno sudjeluje u pilot programu Vijeća Europe za sufinanciranje proizvodnje serija, smatrajući da je važan za Hrvatsku i njene kreativce i producente. U tijeku je rasprava o produljenju pilot programa do 2027. godine, kao i iznalaženje pravnih mogućnosti za istu. Također, predstavnici Hrvatske u Eurimagesu aktivno sudjeluju u reviziji pravila Eurimagesa, nakon evaluacije provedene tijekom 2023. godine.

Ljudski potencijali

Krajem 2024. godine HAVC ima 20 zaposlenih te pripravnika u Uredu ravnatelja za nove tehnologije i u Odjelu za promociju i plasman. Krajem 2024. godine započeti su postupci za zapošljavanje u Uredu ravnatelja na mjestu savjetnika za nove tehnologije te zapošljavanje na radnom mjestu u Odjelu za pravne poslove i specijalista/ice za audiovizualne djelatnosti u Desku Kreativne Europe – ured MEDIA. Osim popunjavanja trenutno upražnjenih radnih mjesta, u tijeku je izrada prijedloga novog unutarnjeg ustrojstva HAVC-a koje bi omogućilo učinkovitije odazivanje prioritetima.

S obzirom na širok raspon aktivnosti unutar HAVC-a, a koje će se i proširiti kako novim Zakonom tako i Nacionalnim programom, potrebno je zapošljavanje još jedne osobe koja će se baviti prijavama i izvještajima. Tijekom prve polovine godine, a nakon izrade pravilnika za financijski poticaj razvoju i proizvodnji hrvatskih audiovizualnih djela neovisnih proizvođača definirat će se i unutrašnje procedure obrade zahtjeva i praćenje provedbe.

Ostali resursi

Hrvatski audiovizualni centar ima ured u zgradi Matice Hrvatske za koju plaća najam u visini 5€ po kvadratu mjesečno, uz dodatne troškove režija. HAVC je tijekom 2022. i 2023. godine ugradio klima uređaje, koji su neophodni za rad tijekom ljetnih mjeseci u sobama koje su okrenute na zapad, odnosno na Trg J.J.Strossmayera. Tijekom oluja koje su pogodile Zagreb u 2023. godini, prozori – koji su ionako već u lošem stanju, se u nekim sobama ne mogu otvoriti ili postoji opasnost od njihovog pada. Iako je još pri useljenju je od Matice Hrvatske dobivena informacija o skoroj obnovi prozora, to se još nije dogodilo.

Zbog većeg broja zaposlenih u odnosu na prethodne godine, sklopljen je ugovor o najmu 2 veća printera/skenera, jer su se pokazali jednostavniji u održavanju i jeftiniji.

Nastavno na provedenu nabavu, a kako bi se ubrzao rad na praćenju provedbe ugovora sklopljenih za sufinanciranje proizvodnje filmova, tijekom 2025. godine radit će se nadogradnja postojeće baze i korisničkog portala na način da korisnici u portal unose operativne planove, koji će biti povezani s kalendarom što će omogućiti da se u realnom vremenu događaju promjene u praćenju planiranih isplata po pozivima, kao i da se unese funkcija podsjetnika na pojedine ključne trenutke (isticanje rokova za sklapanje ugovora, isticanje rokova za zatvaranje financijske konstrukcije filmova, isticanje rokova za predavanje konačnih izvješća), što će olakšati rado djelatnicima Odjela za proizvodnju, koji imaju u svakom trenutku aktivnih preko 400 projekata u različitim fazama.

Aplikacija boxoffice.hr, u koju distributeri unose broj prodanih ulaznica u kinima i koja služi kao izvor za podatke o gledanosti filmova u Hrvatskoj, još radi u zastarjelom izvornom kodu. Za potrebe konverzije u euro početkom 2023. godine je dorađena, koliko je to bilo moguće. Autori dorađene aplikacije, koji je ujedno održavaju, od samog početka ukazuju na potrebu za izradom nove aplikacije kako se zbog zastarjelosti ne bi izgubile njene interaktivne značajke koje su nužne za njeno funkcioniranje.

Hrvatski audiovizualni centar je u postupku usklađivanja s Državnim zavodom za statistiku, s ciljem da Državni zavod za statistiku preuzme podatke koje prikupi HAVC – radi se prvenstveno o podacima o kinima i prodanim ulaznicama te podacima o prikazanim filmovima.